

MEMO

Aan Ministerie van LNV
Van Cumela, Ir. H.A.C. Verkerk
Datum 7 september 2020
Kenmerk
Betreft reactie op consultatie concept wijziging Urm i.v.m. rVDM

Allereerst danken wij het ministerie voor de gelegenheid om een reactie te geven op de voorgenomen wijziging van de Urm voor de invoering van het rVDM. In deze memo gaan wij allereerst in op een aantal hoofdpunten, vervolgens op de teksten van de wijziging van de Urm en tot slot op de Toelichting.

Hoofdpunten

Geen oplossing voor situatie zonder netwerkdekking

In onze reactie op de consultatie van het Urm hebben we dit punt ook al aan de orde gesteld. Teleurstellend dat er in deze concept wijziging en in de toelichting met geen woord gesproken wordt over dit probleem en/of de bereidheid te werken aan een oplossing.

Er komen allerlei situaties voor dat er (tijdelijk) geen netwerkdekking beschikbaar is. We noemen maar de 'gaten' in de netwerkdekking in het buitengebied en rond de landsgrenzen, lokale, regionale en landelijke netwerkstoringen. Uit gegevens van één van de automatiseerders in deze sector blijkt dat in ca. 10% van de gevallen er bij het laden geen netwerkdekking is en de gegevens van de laadmelding dus later worden verzonden. Zeker nu het rVDM-nummer pas na het insturen van de startmelding (moet op de locatie van laden) wordt verstrekt, ontstaat hier dus in ca. 10% van de vrachten een probleem met de werking van rVDM.

Consistentie met regels Verordening Dierlijke Bijproducten

Alle transporten van dierlijke mest (ook die binnen Nederland) vallen onder de rechtstreekse werking van de Verordening Dierlijke Bijproducten (Vo. (EG) 1069/2009 in combinatie met Vo. (EU) 142/2011). Voor transporten binnen Nederland maakt art. 21, derde lid, 2e alinea Vo 1069/2009 juncto bijlage VIII hfst. III punt 4 a, tweede alinea van Vo 142/2011 het mogelijk om (on)verwerkte mest binnen Nederland te vervoeren gebruik makend van een alternatief systeem (in plaats van een papieren systeem van handelsdocumenten). Dit systeem moet dan de info bevatten overeenkomstig punt 6 f van bijlage III hfst. III van Vo 142/2011:

1. datum waarop het materiaal wordt verzonden;
2. omschrijving van het materiaal met categorie aanduiding;
3. de hoeveelheid materiaal;
4. de naam en het adres van het bedrijf van oorsprong van het materiaal en het erkennings- of registratienummer daarvan (dat is toegekend op grond van Verordening (EG) nr. 1069/2009 dan wel Verordening (EG) nr. 852/2004, (EG) nr. 853/2004 of (EG) nr. 183/2005 van het Europees Parlement en de Raad, naargelang het geval) en de aard en de methode van de behandeling;

5. de naam, het adres en het registratienummer van de vervoerder van het materiaal;
6. de naam en het adres van het bedrijf van bestemming en het erkennings- of registratienummer daarvan (op grond van Verordening (EG) nr. 1069/2009);
7. in het geval van vervoer in containers, het volledige identificatienummer van de container ("BIC-code").

Een aantal van de geëiste gegevens komt op dit moment niet op het huidige VDM en ook niet op het rVDM terecht, bijv. categorieaanduiding materiaal, erkennings- c.q. registratienummers van zowel leverancier, vervoerder als afnemer, aard en methode van behandeling. In plaats van de gevraagde registratie- of erkenningsnummers worden KvK- of relatienummers van RVO gebruikt.

Wij verzoeken u het systeem van rVDM in overeenstemming te brengen met de Europese regels voor vervoer van dierlijke bijproducten.

Bijzondere situaties

Een belangrijke reden voor de invoering van het rVDM is het verbeteren van de controle en handhavingmogelijkheden. Ons valt op dat bij de Bijzondere situaties de controleerbaarheid en handhaafbaarheid niet of nauwelijks toeneemt. Nog steeds is het mogelijk om aan de keukentafel de meldingen te doen en verder helemaal geen mest te transporteren, zeker nu uit de detailinformatie blijkt dat er inderdaad geen koppeling is met een voertuig en er ook geen melding op de loslocatie gedaan hoeft te worden. Bovendien komt de vraag op hoe omgegaan moet worden met de situatie dat de vracht toch op een andere plaats gelost wordt dan de postcode die in de vooraanmelding is opgenomen?

Levering aan particulieren

Uit de wijziging van de Urm wordt duidelijk dat een particulier die mest wil ontvangen altijd een KvK-nummer of relatienummer bij RVO moet hebben. In onze ogen is dit een veel te zware eis. Het gaat hierbij niet alleen om de particulier die een aanhangertje vaste mest bij de boer ophaalt, maar ook om mest die door intermediairs geleverd wordt bij particulieren die veel meer mest kunnen ontvangen, bijvoorbeeld voor een weide voor de hobbypaarden, tuinen in een landgoed, of parken. In onze ogen is hier het vastleggen van de GPS-coördinaten voldoende. Het opnemen van het nummer van een identiteitsbewijs (niet het BSN-nummer) in de administratie van de intermediair zou een alternatief kunnen zijn.

Bevestiging van levering en afname

Voor bevestiging van de levering of afname van de vracht mest ontvangen leverancier en afnemer een digitale notificatie. Uit de beschrijving en informatie van NVWA blijkt dat het niet de bedoeling is hiervoor een webservice te bouwen. Deze webservice is echter wel essentieel, omdat geregistreerd intermediairs in een groot deel van de gevallen leverancier of afnemer van vrachten mest zijn. De afhandeling van deze bevestigingen moet door hen snel en eenvoudig in hun eigen bedrijfsmanagementsysteem uitgevoerd kunnen worden.

Opmerkingen bij de wijzigingsregeling

Artikel G

In artikel 48, zevende lid, wordt geregeld dat korrelfabrikanten per kwartaal een overzicht van geleverde hoeveelheden mestkorrels, inclusief fosfaat- en stikstofgehalten moeten

overleggen. Graag treden wij nog in overleg om in detail af te spreken welke informatie op welk aggregatieniveau, in welk format, op welke wijze moet worden overlegd.

Artikel H

In artikel 48a, derde lid lijkt geregeld te worden dat een mestopslag die tussen twee intermediairs wordt overgedragen pas in gebruik genomen mag worden door de nieuwe gebruiker na de registratie van de overdracht (ondanks dat er 30 dagen de tijd is om de overdracht te melden). Klopt dit?

Artikel J

- In artikel 53, eerste lid, is de typegoedkeuring door Wageningen Livestock Research, ondanks verwachtingen die eerder zijn gewekt, gehandhaafd. Wij zijn hier niet blij mee. Allereerst is er geen openbaar keuringsprotocol, zodat een fabrikant/ontwikkelaar zich niet goed kan voorbereiden op de keuring. Ten tweede is er door de monopolypositie geen concurrentie, die zou leiden tot een betere kwaliteit van de keuringen en lagere kosten. Wij willen dan ook dat er een openbaar keuringsprotocol komt en dat er concurrentie op de keuring mogelijk is.
- In artikel 53, derde lid, wordt voorgeschreven dat bij een storing een digitale melding in rVDM gedaan moet worden. Juist in de vaak voorkomende gevallen van storing in de netwerkdekking is dit onmogelijk. Daarom is de mogelijkheid om een telefonische melding van storingen te kunnen doen essentieel.
- In artikel 54, eerste lid, onder a, wordt alleen het relatienummer genoemd. Hier graag als alternatief de KvK-nummer opnemen.
- In artikel 54, eerste lid, onder b, wordt geregeld dat de emailadressen ingediend moeten worden, terwijl in de toelichting staat dat dat alleen hoeft als ze nog niet bekend zijn. Als dat zo is, moet dit ook in de regeling staan.
- In artikel 54, eerste lid, onder c, wordt geregeld dat het UBN-nummer en als alternatief een postcode moet worden opgegeven. Een postcode is zeker voor loslocatie in het buitengebied veel te onnauwkeurig. Zeker als de loslocatie aan een weggetje zonder bebouwing ligt zijn er in het postcode-systeem alleen de vier cijfers beschikbaar, waardoor het een gebied van vele honderden vierkante kilometers aanduidt.
- Artikel 54, eerste lid, onder k, moet de naam van het laboratorium ingediend worden. We stappen hier kennelijk af van de code voor een laboratorium, waarmee er meer kansen ontstaan op typefouten. Wij adviseren om toch met vaste codes te werken.
- Artikel 54, tweede lid, onduidelijk is hier of er een koppeling is met de huidige aanmelding in eCertNL voor de export van mest of dat de vooraanmelding in de plaats komt van de huidige aanmelding.
- Artikel 54, ik mis hier de facultatieve melding van de overig betrokkene die voor intermediairs in een deel van de gevallen van groot belang is. Bijvoorbeeld bij de inhuur van een andere vervoerder, om zo de informatiestromen ook bij de inhurende intermediair te krijgen.
- Artikel 55, onduidelijk is hoe de start melding gekoppeld moet zijn aan de vooraanmelding. Moeten de gegevens van de vooraanmelding opnieuw worden bevestigd? Er is immers nog geen rVDM-nummer dat als digitale sleutel gebruikt kan worden?
- Aan artikel 55 dient een lid te worden toegevoegd waarin een voorziening wordt beschreven die in werking treedt als er geen netwerkdekking is.

- Artikel 61 verplicht leverancier en afnemer om binnen één werkdag de gegevens van het rVDM te bevestigen. Gezien ook de verplichting om zich vooraf via eHerkenning te registreren, gaan wij er vanuit dat een buitenlandse leverancier of afnemer deze bevestiging niet hoeft te doen. Wij vinden dat echter nergens in de concept-regeling terug.
- Artikel 62, vijfde lid, tweede regel "het tweede lid" moet zijn: "het vierde lid".
- Artikel 62, zevende lid, het melden van de hoeveelheid stikstof en fosfaat zou in onze ogen al in de vooraanmelding een plek moeten krijgen, waarbij later alleen met een wijziging van het gewicht ook een wijziging van de hoeveelheden afgedwongen moet worden (deze opmerking geldt ook voor de artikelen die de andere bijzonder situaties regelen).
- Artikel 63, eerste lid, onder c, de bepaling van de maximale afstand wijkt qua omschrijving af van die in artikel 62, eerste lid, onder c (deze opmerking geldt ook voor de andere artikelen die bijzondere situaties regelen waarbij een maximale afstand wordt toegestaan). Graag deze afstand in alle gevallen op dezelfde wijze bepalen, om het in de uitvoering zo eenvoudig mogelijk te maken.
- Artikel 69a, vijftiende lid, laatste zinsdeel: de woordvolgorde lijkt niet te kloppen in: "gedurende door hem een nader te bepalen periode...".
- Artikel 69a, zestiende lid, hier wordt een toegestane afwijking van 10% van het geschatte gewicht ten opzichte van een in een controle uitgevoerde weging als norm ingevoerd. De toegestane afwijking van minder dan 10% lijkt ons erg gering. Het schatten van het gewicht van een vracht vaste mest waarvan je het vochtgehalte niet goed weet is erg moeilijk.
- Artikel 69c, derde lid, onder a, hier ook graag KvK-nummers toevoegen.
- Artikel 69f, eerste lid, onder b, vijfde lid, zesde lid, hier graag ook de situatie mogelijk maken dat de ene intermediair op deze wijze mest overpompt naar een andere intermediair, dan wel naar een andere opslag van de eerste intermediair. Vooral in situaties bij mestverwerkingsinstallaties van verschillende bedrijfsonderdelen met verschillende juridische status kan dit een goede oplossing zijn.
- Artikel 69g, eerste lid, onder d, maak ook hier mogelijk dat de leverancier van de vaste mest een intermediair is. Ik ken nu al een situatie bij één van onze leden die dit graag zouden willen implementeren.
- Artikel 69k lijkt te regelen dat een geregistreerde intermediair de transporten binnen de bijzondere situaties alleen maar met wegen, bemonsteren, analyseren en GR-apparatuur mag uitvoeren. Dit is oneerlijke concurrentie, omdat hiermee de kosten van deze transporten, vooral op de korte afstand, substantieel hoger zullen zijn vanwege de bemonsterings- en analysekosten. Wij zijn van mening dat een geregistreerd intermediair de bijzondere transporten gewoon onder de condities van die transporten moet kunnen uitvoeren. Door de insteek van dit artikel beperk je de handelingsvrijheid van de geregistreerd intermediair.
- Artikel 69l, eerste lid, in onze ogen moet de vooraanmelding betrekking hebben op de vrachten bedoeld in de artikelen 62 tot en met 69a, derde lid en 69e. Het artikel 69a, derde lid is toegevoegd, want dat heeft betrekking op paarden- en ponymest rechtstreeks naar de champignonsubstraatbereider. Hoewel de vraag gesteld kan worden of er veel verzamel-rVDM's zullen zijn in het transport van paarden- en ponymest naar de substraatbereider. Artikel 69c is weggelaten, want dat heeft betrekking op mestkorrels die niet meer onder het regime van rVDM vallen.

- Artikel 69leerste lid, onder d, is het niet beter hier het UBN-nummer te vragen in plaats van een postcode?
- Artikel 69I, tweede lid, onder a, hier wordt onderdeel d van artikel 54 niet genoemd, echter de mest kan afkomstig zijn van een intermediair (bijv. artikel 64), zodat ook het opslagnummer relevant is.

Artikel N

Artikel 78, ook hier is de keuring door Wageningen Livestock Research helaas blijven staan. De argumenten van de eerste bullit onder Artikel J gaan hier ook op.

Artikel S

Artikel 79a, een mestmonster kan ook in het traject na de intermediair, na aanvang van de verzending naar het laboratorium verloren gaan. De intermediair heeft daar dan geen weet van en kan dat dus ook niet melden in rVDM.

Artikel U

In artikel 81, zevende lid, onder b moet staan "... mestcode of mestcodes..."

Artikel Y

- Aan Bijlage E worden in onderdeel A en C respectievelijk een lid vijf en een lid twee toegevoegd. Onduidelijk is wat deze leden beogen te regelen. Mag een intermediair zijn apparatuur niet meer op naam van een andere intermediair registreren, als hij ook de bevoegdheid en verantwoordelijkheid aan die intermediair overdraagt? Ook de toelichting geeft hier geen duidelijkheid over.
- Bijlage E, onderdeel D, bij 2, wordt ten onrechte in de titel de verpakingsapparatuur genoemd.
- Bijlage E, onderdeel D, onder 4.2, in dit onderdeel wordt nog "AGR apparatuur" genoemd, dit moet zijn "GR-apparatuur".

Artikel AA

De omschrijving van opmerkingscode wordt gewijzigd in: Vooraanmelding geldt als mestverwerkingsovereenkomst: afvoer direct naar verwerker of export, in het kader van de verwerkingsplicht". Wij vinden deze omschrijving vreemd, omdat de afnemer in het rVDM nog tot vlak voor het lossen van de vracht gewijzigd kan worden. En de afnemer is nogal bepalend voor het wel of niet als verwerking mogen zien van een vracht. Anders zelfs een vracht kan nog tijdens de rit van bestemming wijzigen, waardoor de code 61 alsnog toegevoegd kan worden.

Artikel II

De inwerkingtredingsdatum staat op 1 januari 2021. Daarmee kiest de minister voor een zogenaamde "big-bang" implementatie, waarbij alle bedrijven van de ene op de andere dag aan de nieuwe regels moeten voldoen. Wij zijn van mening dat hiervoor zeer zorgvuldig overlegd moet worden met de leveranciers en gebruikers van de systemen, dat er een periode moet komen waarin apparatuur en software getest kan worden en dat er vervolgens ook een periode van conversie moet komen waarbij ondernemers in het tempo waarin de wijzigingen in apparatuur en software kunnen worden aangebracht ook kunnen overstappen naar het rVDM. Gezien de hoeveelheid werk die nog verzet moet worden, lijkt in werking treden van deze nieuwe werkwijze per 1 januari 2021 volstrekt onrealistisch.

Opmerkingen bij toelichting Urm

Hieronder volgen nog opmerkingen bij de toelichting van de Urm. De opmerkingen zijn in de volgorde van de tekst van de toelichting geplaatst.

- In hoofdstuk 1, laatste alinea wordt kort ingegaan op het onderscheid tussen geregistreerd intermediair en de niet-geregistreerd vervoerder. Hierbij missen wij echter de situatie uit de praktijk dat geregistreerd intermediairs ook transportmaterieel hebben waarop geen GR-apparatuur aanwezig is, omdat zij ook een ruim aanbod van werk hebben binnen de zogenaamde bijzonder situaties en voor transport binnen het bedrijf voor de bemesting. Wij gaan er vanuit dat dit mogelijk blijft.
Met andere woorden, wij gaan er vanuit dat de eisen die aan de vracht gesteld zijn bepalend zijn voor de uitvoering van de vracht, zodat een geregistreerd intermediair met een voertuig met bemonsterings-, weeg- en GR-apparatuur toch ook vrachten uitvoert waarvoor deze apparatuur niet nodig is en die dan ook niet gebruikt.
- In hoofdstuk 2 wordt de zogenaamde “happy flow” beschreven. We missen veel informatie over “wat als er afwijkingen optreden”, zoals bijvoorbeeld hoe kan een leverancier of afnemer achteraf aangepast worden, omdat er vergissingen zijn gemaakt. Tevens is onduidelijk wat de gevolgen zijn als een leverancier of afnemer de notificatie niet bevestigd.
- In paragraaf 2.2, laatste vier regels wordt aangegeven dat het geautomatiseerd doorgeven van de start- en weegmelding nog niet mogelijk is. Er moeten echter wel faciliteiten zijn om dit via het Bedrijfsmanagementsysteem van de vervoerder of via aangepaste GR-systemen geautomatiseerd door te geven aan rVDM.
- Paragraaf 2.3 geeft een lijst van gegevens die in de vooraanmelding zitten. Bij de emailadressen wordt aangegeven dat die niet in elke melding mee hoeven als ze bekend zijn. Hoe kan een vervoerder weten dat dat gegevens in het rVDM-systeem bekend zijn?
- Paragraaf 2.3 geeft aan dat al bij de vooraanmelding gekozen moet worden voor het laboratorium waar de monsters heen moeten. Dit is onwenselijk. Er kunnen moverende redenen zijn om op het laatste moment de keuze voor het laboratorium toch te wijzigen. Bijvoorbeeld (de onlangs voorgekomen situatie) waarin de automatisering van een laboratorium wordt gehacked, waardoor er geen gegevens ingezonden kunnen worden of geen monsterafhandeling kan plaatsvinden.
- Paragraaf 2.9 geeft aan dat rVDM de vervoerder erop attendeert als gegevens (nog) onvolledig of onjuist zijn. Onduidelijk is hoe rVDM dat gaat doen.
- Paragraaf 2.9, laatste zin, geeft aan dat een voertuig met een storing direct na afronden van de lopende vracht buiten gebruik moet worden gesteld. Dit is, met name in het drukke voorjaar, zeer onwenselijk. Wij pleiten voor continuering van de 24 uren-regel, waarbij we graag overleggen hoe de benodigde gegevens wel in het systeem van rVDM terecht komen.
- Paragraaf 2.10, onder c. Afvoer van champost. Er moet gebruik gemaakt worden van GR-apparatuur. De vraag is wel hoe deze apparatuur moet starten, daar er geen monster met unieke nummer(s) is.
- Paragraaf 2.10, onder ‘mestkorrels’ wordt opgemerkt dat het niet de bedoeling is dat sterk ingedroogde pluimveemest onder het begrip mestkorrels blijft vallen. Echter pluimveemest met een ds-gehalte van 90% heeft niet alleen maar een eenvoudige hygiëniserings- of composteerstap doorgemaakt. Dit ds-gehalte wordt alleen maar bereikt met het inzetten van een goed beheerste thermische droogbehandeling, waar hoge kosten

mee gemoeid zijn. Als deze sterk ingedroogde pluimveemest voldoet aan de huidige eisen voor mestkorrels, is de waarde hiervan navenant.

- Paragraaf 2.10, onder 'Afvoer met een pijpleiding of transportband'. In de vierde regel staat ten onrechte dat het gaat om één bedrijf en één landbouwer, binnen de meststoffenwet is een bedrijf per definitie een landbouwbedrijf. Wij pleiten voor een landbouwer c.q. intermediaire onderneming en een intermediaire onderneming.

Tot Slot

Automatisering alleen leidt niet automatisch tot verhoging van de naleving van de wet- en regelgeving. Evenmin leidt automatisering alleen tot verbetering van de controle en handhaving van de wet- en regelgeving.

Verhoging van naleving van de wet- en regelgeving wordt bevorderd door eenvoud en gebruiksgemak; het huidige voorstel voldoet hier zeker niet op alle punten aan.

